

ČP. 1 NEBOLI „BEI MAXN“ → Usedlost je zachycena již v berní rule roku 1654. Pojmenování U Maxe dům získal po majiteli Maxmillianu Struppem, který zde se svou ženou Franziskou žil na přelomu 18. a 19. století. V této době byl dům patrový, roubený se zděnou střední a hospodářskou částí v přízemí (sín a chlév) a s pěti komorami v patře. Střechu kryly slámené došky. Po požáru roku 1826 došlo k jeho celkové přestavbě. Nová budova byla z lomového kamene, cihly jsou použity (jako u většiny vitínských domů) pouze na špalety převážně části okenních otvorů nebo na pozdější příčky či klenby hospodářských prostor.

Posledními německými obyvateli hospodářství byli Rudolf a Marie Hahmovi. Po jejich vysídlení zde hospodařil Evžen Švarc. V srpnu 1950 byly všechny budovy přiděleny Československým státním statkům. K hlavní budově hospodářství patřily ještě další stavby – stodola, sušárna ovoce a blíže neurčená drobná stavba. Ruiny čp. 1 zachycuje fotografie Františka Čípy na straně 87, dále fotografie stejného autora na stranách 102 a 103 (dům vlevo se zřícenou stodolou) a snímek na s. 74, pořázený Martinem Zubíkem na jaře 2011.

ČP. 2 → Zděný dům z lomového kamene vznikl na místě dřívější stavby pravděpodobně na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let 19. století. Jeho posledními německými obyvateli byli Otto a Hedwiga Richterovi.

ČP. 3 → Usedlost pochází patrně z první poloviny 18. století. Přízemí a patro nad hospodářskou částí bylo z lomového kamene, patro nad obytným dílem bylo roubené. Posledními německými vlastníky domu byli Emil a Anna Böhmovi.

ČP. 4 → Domek pochází zřejmě ještě z první poloviny 18. století. Obytná část domu byla roubená s kamennou podezdívkou, síň a hospodářská část byly z lomového kamene. Jako poslední německá obyvatelka usedlosti je uváděna Anna Watzke. Fotografie již zříceného domu, pořázené roku 1959 ústeckým fotografem Františkem Čípou, se nacházejí na stranách 100 a 118.

ČP. 5 → Dům na této parcele vznikl již někdy v letech 1714–1719. Patrový dům z lomového kamene nahradil původní stavbu někdy na konci 19. století. K domu čp. 5 patřila ještě zděná stodola. Štít na severní straně stavby směrem k cestě je do dnes velmi dobře dochován. Posledními německými obyvateli byli Friedrich a Maria Dähne. Již v polovině roku 1948 je evidován jako ruina.

ČP. 6 → Usedlost je zaznamenána již v berní rule z roku 1654. Výrazná přestavba původního domu proběhla ve druhé polovině 19. století. Hospodářská část byla z lomového kamene, obytná část byla roubená na kamenné podezdívce, patro dřevohliněné. Posledním německým majitelem byl Josef Fieber. K hospodářství ještě patřila stodola a sušárna ovoce. V roce 1948 je dům veden jako vyhořelý.

ČP. 7 → Dům je zachycen již v berní rule roku 1654. Tehdy zde žil Jiřík Kolář, v tereziánském katastru o šedesát let později je již podoba jména a příjmení poněmčena na Georg Wagner. Obytná část domu a patro byly dřevohliněné a hospodářská část z lomového kamene. Posledním německým vlastníkem byl Edmund Weber. K usedlosti čp. 7 ještě patřila stodola a poměrně vzdálená sušárna ovoce, umístěná ve svahu.

ČP. 8 → Nachází se ve svahu jižně od jádra obce. Usedlost vznikla kolem poloviny 18. století. Hospodářská část domu byla z lomového kamene, obytná část byla roubená a patro dřevohliněné.

Posledními německými vlastníky byli Eduard a Maria Hellerovi. K usedlosti ještě patřila stodola, sušárna ovoce a blíže neurčená drobná hospodářská stavba. Unikátním, byť nepříliš zřetelným vyobrazením hospodářství je snímek dráždanského malíře, grafika a fotografa Karla Quarcka z roku 1912, který se nachází na straně 78. Obytná budova a stodola se nalézá v pozadí za dětmi sedícími pod památnou lípou.

ČP. 9 → Dům je zachycen již v berní rule z roku 1654. Původní stavba byla zřejmě roubená. Současná stavba byla postavena z lomového kamene a pochází zhruba ze třicátých let 19. století. Další stavební úpravy zde proběhly na přelomu 19. a 20. století. Posledním německým

hospodářem byl Josef Gunert. K hospodářství patřila ještě stodola, chlívky, blíže neurčená menší stavba a západnější od hlavní budovy i sušárna ovoce. Usedlost je částečně zachycena fotografem Františkem Čípou v roce 1959 a nachází se na straně 112 (dům zcela vlevo). Nalevo od budovy se nachází památná lípa, zvěčněná na snímku Karla Quarcka v roce 1912 (viz obrázky na str. 78), a odbočka současné zelené značky.

ČP. 10 → Usedlost je evidována již v berní rule z roku 1654. Původní stavba měla patro a byla dřevohliněná. Po požáru v roce 1826 (podobně jako v případě sousedního čp. 1) došlo k celkové přestavbě na zděný dům z lomového kamene. Posledním majitelem německého původu byl Josef Fieber. Hospodářství dále tvořila stodola a poměrně rozlehlá sušárna ovoce, umístěná jihozápadně od usedlosti. Stavení je možno vidět na snímcích Františka Čípy z roku 1959 na stranách 102-105 (uprostřed), 112 (druhý zleva) a 114 (zcela vpravo) a na snímku Františka Ledvinky z roku 1981 na straně 122.

ČP. 11 → Původní dřevohliněná stavba zanikla při požáru v roce 1826. Pozdější stavba z lomového kamene vznikla ve třicátých letech 19. století. V první polovině 20. století v budově sídlila vitínská expozitura těchchlovecké školy. Budova je zachycena na prvorepublikovém snímku neznámého autora na straně 76 a také na snímcích Františka Čípy z roku 1959 na stranách 112 (uprostřed) a 114 (vlevo za kaplí).

ČP. 14 → Nachází se ve svahu severovýchodně od centra obce. Původní dřevohliněná stavba vznikla na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let 18. století. Pozdější dům z lomového kamene pochází z konce 19. století. Následně ještě došlo k dostavbě stodoly a kolny. Poslední německou majitelkou byla Adele Springger. Ze stavení se do dnešních dnů dochovala větší část štítu.

ČP. 15 → Usedlost se nalézá u cesty severovýchodně od centra obce. Původní patrová dřevohliněná stavba vznikla kolem roku 1785. Stavební úpravy zde proběhly někdy kolem poloviny 19. století. Světnice byla roubená s kamennou podezdívkou, hospodářská část

i později přistavěná světnička byly z lomového kamene. Celé patro bylo dřevohliněné. V roce 1921 hospodářství obývala rodina Franze Nezcasa. Po druhé světové válce je usedlost vedena jako neosídlená.

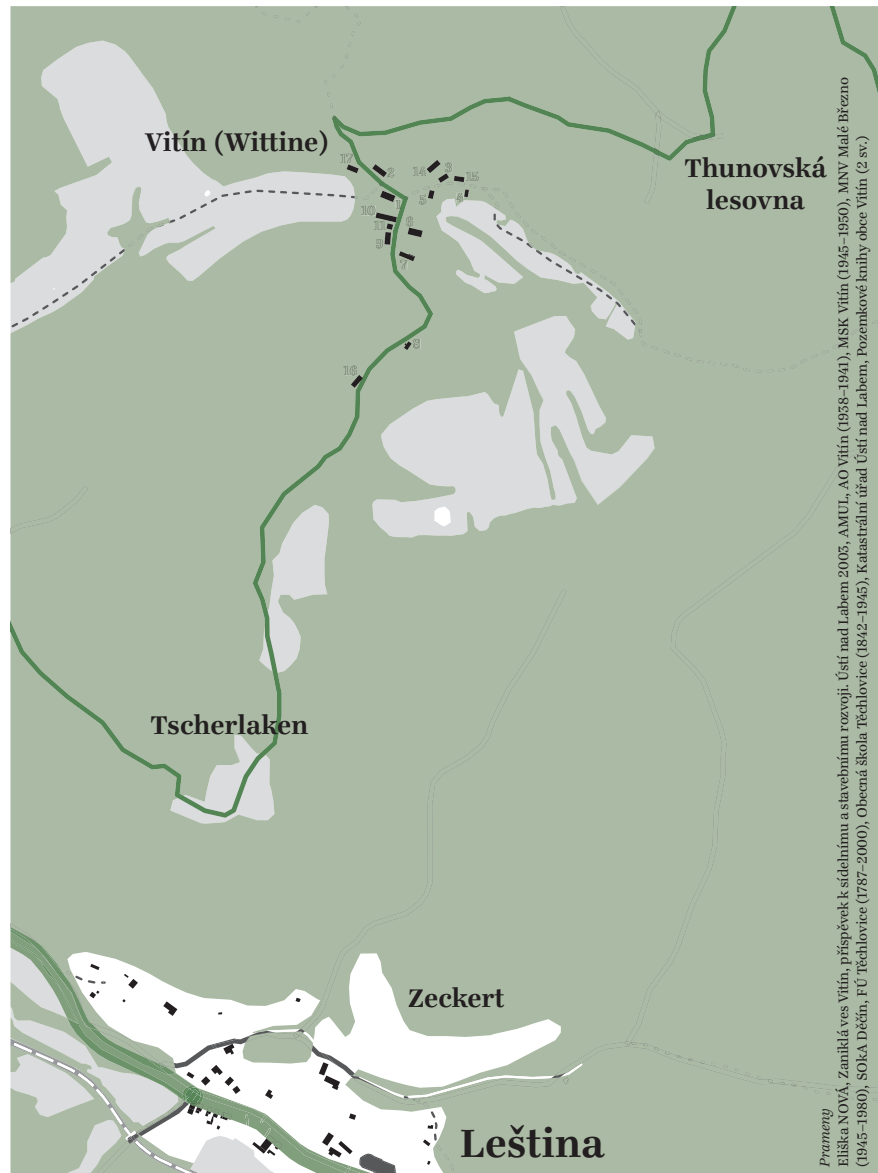
ČP. 16 → Dům je vzdálen zhruba 300 metrů jižně od centra obce. Postaven byl v roce 1846 z lomového kamene. Posledními německými majiteli usedlosti byli Adalbert a Else Richterovi.

Pozor! Přímo u cesty před vstupem do domu se nachází hluboká kruhová studna, zakrytá větvemi.

ČP. 17 → Severozápadně od obce se u cesty nachází zbytky někdejší hospody U krásné labské vyhlídky. Budova byla postavena v roce 1860. Za zmínku stojí, že zařízenou hospodu v roce 1902 na čas koupil verneřický pivovarník Josef Renfel. O rok později od něj stavení i s živností získali Josef a Marie Reichertovi s tím, že od původního majitele budou brát pivo pro výčep. Posledními německými obyvateli byli Ernestine a Julius Pollakovi. Vitínskou hospodu je možno vidět na snímku Františka Ledvinky z roku 1981 na straně 80. Na budově bez střechy v té době ještě bylo možno vidět zbytky nápisu označujícího hostinec.

KAPLE → Vitínská kaple vznikla někdy na přelomu třicátých a čtyřicátých let 19. století a poprvé se v písemných pramenech objevuje ve stabilním katastru z roku 1845. Zasvěcení není známo, ale v některých zdrojích se uvádí sv. Vít. Kaple má obdélný půdorys a postavena byla z lomového kamene. Podle dochovaných fotografií měla jedno oválné okno. Sedlová střecha byla kryta bobrovkami. Na západní straně se nacházela malá věžička. Kaple je zachycena na fotografii neznámého autora z období první republiky na straně 76 a dále na fotografiích Františka Čípy z roku 1959 na stranách 112 (vpravo) a 114.

HASIČSKÁ ZERONICE → Stavba vznikla pravděpodobně v posledních letech 19. století. Byla z lomového kamene. Prozatím se nepodařilo nalézt ani prameny zachycující blíže činnost zdejšího dobrovolného hasičského sboru.

Prameny: Eliška NOVÁ, Zaniklá ves Vitín, příspěvek k sídelnímu a stavebnímu rozvoji. Ústí nad Labem 2005. AMUL, AO Vitín (1958-1941), MSK Vitín (1945-1950), MNU Malé Březno (1945-1980), SOKA Děčín, FÚ Těchlovice (1787-2000), Obecná škola Těchlovice (1842-1945), Katastrální úřad Ústí nad Labem, Pozemkové knihy obce Vitín (2 sv.)